

P6_TA(2009)0005

Trgovinski in gospodarski odnosi z Zahodnim Balkanom

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. januarja 2009 o trgovinskih in gospodarskih odnosih z Zahodnim Balkanom (2008/2149(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1946/2005 z dne 14. novembra 2005 o spremembi Uredbe (ES) št. 2007/2000 o uvedbi izjemnih trgovinskih ukrepov za države in ozemlja, ki sodelujejo ali so povezana s stabilizacijsko-pridružitvenim procesom Evropske unije¹,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1085/2006 z dne 17. julija 2006 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA)²,
- ob upoštevanju sklepov predsedstva z zasedanja Evropskega sveta z dne 19. in 20. junija 2003 v Solunu, na katerem je bilo vsem državam Zahodnega Balkana obljubljeni, da se bodo priključile Evropski uniji,
- ob upoštevanju sklepa Evropskega sveta z dne 16. decembra 2005, da se Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji dodeli status države kandidatke za članstvo v EU, ter sklepov predsedstev Evropskih svetov z dne 15. in 16. junija 2006, 14. in 15. decembra 2006 ter 19. in 20. junija 2008,
- ob upoštevanju Sklepa, ki ga je dne 3. oktobra 2005 sprejel Evropski svet, o odprtju pristopnih pogajanj s Hrvaško,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. marca 2008 z naslovom "Zahodni Balkan: Krepitev evropske perspektive" (KOM(2008)0127),
- ob upoštevanju Resolucije št. 1244 Varnostnega sveta Združenih narodov z dne 10. junija 1999,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 29. marca 2007 o prihodnosti Kosova in vlogi Evropske unije³,
- ob upoštevanju svojega stališča z dne 12. oktobra 2006 o predlogu Sklepa Sveta o zagotovitvi izredne finančne pomoči Skupnosti Kosovu⁴,
- ob upoštevanju resolucije z dne 23. aprila 2008 o poročilu o napredku Nekdanje jugoslovanske republike Makedonije v letu 2007⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. aprila 2008 o poročilu o napredku Hrvaške za leto

¹ UL L 312, 29.11.2005, str. 1.

² UL L 210, 31.7.2006, str. 82.

³ UL C 27 E, 31.1.2008, str. 207.

⁴ UL C 308 E, 16.12.2006, str. 141.

⁵ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0172.

2007¹,

- ob upoštevanju svojega priporočila Svetu z dne 15. marca 2007 o Bosni in Hercegovini²,
 - ob upoštevanju svojega priporočila Svetu z dne 25. oktobra 2007 o odnosih med Evropsko unijo in Srbijo³,
 - ob upoštevanju svojega stališča z dne 6. septembra 2006 o predlogu Sklepa Sveta in Komisije o sklenitvi stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskima skupnostma in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Albanijo na drugi strani⁴,
 - ob upoštevanju svojega stališča z dne 13. decembra 2007 o predlogu Sklepa Sveta in Komisije o sklenitvi stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma med Evropskima skupnostma in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Črno goro na drugi strani⁵,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 31. januarja 2007 o razširitvi glavnih vseevropskih prometnih osi na sosednje države – smernicah za promet v Evropi in sosednjih regijah (KOM(2007)0032),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. marca 2008 o napredku pri predhodnih pogovorih s sosednjimi državami o sodelovanju na področju prometa (KOM(2008)0125),
 - ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Skupnosti za energijo med Evropsko unijo in jugovzhodno Evropo, podpisano v Atenah 25. oktobra 2005,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. novembra 2007 o strategiji širitve in glavnih izzivih za obdobje 2007–2008 (KOM(2007)0663),
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. marca 2006 o strateškem dokumentu Komisije o širitvi iz leta 2005⁶ in resolucije z dne 13. decembra 2006 o sporočilu Komisije o strategiji širitve in glavnih izzivih za obdobje 2006–2007⁷,
 - ob upoštevanju vseh svojih prejšnjih resolucij o državah Zahodnega Balkana,
 - ob upoštevanju člena 45 svojega Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za mednarodno trgovino in mnenj Odbora za zunanje zadeve in Odbora za regionalni razvoj (A6-0489/2008),
- A. ker je Evropski svet v Solunu jasno določil ""evropsko perspektivo"" držav Zahodnega Balkana in navedel, da bo stabilizacijsko-pridružitveni proces ponudil splošni okvir za evropske odnose z državami Zahodnega Balkana,

¹ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0120.

² UL C 301 E, 13.12.2007, str. 224.

³ UL C 263 E, 16.10.2008, str. 626.

⁴ UL C 305 E, 14.12.2006, str. 141.

⁵ UL C 323 E, 18.12.2008, str. 467.

⁶ UL C 291 E, 30.11.2006, str. 402.

⁷ UL C 317 E, 23.12.2006, str. 480.

- B. ker pristopna pogajanja Evropske unije s Hrvaško že potekajo in je Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija leta 2005 pridobila status kandidatke,
- C. ker so trgovinske koncesije in finančna pomoč EU igrale pomembno vlogo v stabilizacijsko-pridružitvenem procesu Zahodnega Balkana,
- D. ker Hrvaška, ki je na dobri poti do polnega članstva v Evropski uniji in bo verjetno zaključila pogajanja leta 2009, še naprej izpolnjuje kopenhavska politična in gospodarska merila ter ji je bilo priznано, da ima delujoče tržno gospodarstvo, kar je lahko zgled drugim državam v tej regiji,
- E. ker je kosovska skupščina 17. februarja 2008 sprejela resolucijo, s katero je razglasila neodvisnost Kosova; ker je Svet 18. februarja 2008 dosegel soglasje o tem, da bodo države članice v skladu z nacionalno prakso in mednarodnim pravom odločale o svojih odnosih s Kosovom; ker naj bi skupna pomoč EU za politični in gospodarski razvoj Kosova ter financiranje prispevka EU za mednarodno prisotnost na Kosovu v obdobju 2007–2010 znašala več kot milijardo evrov,
- F. ker sta gospodarska blaginja in popolna vključitev v notranji trg in svetovni trgovinski sistem pogoj za dolgoročno stabilnost ter trajno gospodarsko in socialno rast v celotni regiji Zahodnega Balkana,
- G. ker naj bi previdno in postopno odpiranje trga na Zahodnem Balkanu – vključno s pristopom obravnavanja vsake posamezne države, katerega namen je spodbujati predvsem vzpostavitev regionalnega trga – močno pripomoglo k politični in gospodarski stabilizaciji regije,
- H. ker povečano gospodarsko sodelovanje v regiji Zahodnega Balkana ponuja tudi dobre možnosti za rast gospodarstev jugovzhodnih držav članic EU in s tem krepi njihovo vključitev v enotni trg,
- I. ker se je s srednjeevropskim sporazumom o prosti trgovini (CEFTA) 32 dvostranskih sporazumov o prosti trgovini v južноеvropski regiji združilo v enoten in celovit regionalni sporazum o prosti trgovini, ki z enotnim okvirom pravičnih, preglednih in predvidljivih pravil še povečuje sedanjo stopnjo liberalizacije v regiji,
- J. ker gospodarska rast na Zahodnem Balkanu dosega zelo različne stopnje, in sicer od 3 % v Nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji do 10,3 % v Črni gori za leto 2006; ker se zelo razlikuje stopnja brezposelnosti, ki je bila v letu 2007 na primer zelo visoka na Kosovu (40 %), medtem ko je bila v Črni gori precej nižja (11,9 %),
- K. ker so gospodarstva držav Zahodnega Balkana zelo odvisna od zunanje trgovine in ker celoten uvoz in izvoz predstavljata pomemben del njihovih BDP; ker 61 % trgovinskih tokov v regiji poteka v smeri Evropske unije, medtem ko EU vanje izvozi le 2 %,
- L. ker sta za gospodarski razvoj, socialno kohezijo in vključevanje nujna prometna infrastruktura in izboljšanje prometa,
- M. ker bi bilo treba za trajnostno gospodarsko rast, nova delovna mesta in večji izvoz odločneje podpreti mala in srednje velika podjetja na Zahodnem Balkanu,

- N. ker je za gospodarstvo v državah Zahodnega Balkana zelo pomemben storitveni sektor, zlasti turizem,
- O. ker so mali trgi, kot so v nekaterih državah Zahodnega Balkana, še posebej nagnjeni h kartelom, omejevalnim praksam ali zlorabi tržne moči, kar lahko močno vpliva na regionalno gospodarsko rast, stopnjo brezposelnosti in socialni razvoj,
- P. ker so gospodarstva na Zahodnem Balkanu zelo raznolika in imajo različne lastnosti, saj se na primer gospodarstvo Albanije, Hrvaške in Črne gore razlikujejo od gospodarstev drugih držav Zahodnega Balkana, saj je zanje bistven turizem,
- Q. ker so vse države Zahodnega Balkana sklenile stabilizacijsko-pridružitvene sporazume z EU,

Splošni vidiki

1. pozdravlja napredek v stabilizacijsko-pridružitvenem procesu, zlasti pa nedavni podpis stabilizacijsko-pridružitvenih sporazumov z Bosno in Hercegovino ter Srbijo; poziva države članice, naj čim prej zaključijo proces ratifikacije vseh stabilizacijsko-pridružitvenih sporazumov; pozdravlja napredek pri izvajanju začasnih sporazumov in poziva države Zahodnega Balkana, naj nadaljujejo svoja prizadevanja na tem področju; poudarja, da je treba še naprej krepiti večstransko razsežnost stabilizacijsko-pridružitvenega procesa, da se v celoti vzpostavi regionalno sodelovanje na vseh področjih;
2. ponovno izpostavlja "evropsko perspektivo" držav Zahodnega Balkana, ki je bila jasno določena med Evropskim svetom v Solunu; vendar poudarja, da je pristop držav Zahodnega Balkana k EU strogo odvisen od izpolnjevanja pogojev in zahtev, ki jih je postavila EU, vključno s kölnskimi kriteriji za članstvo in uspešnim zaključkom stabilizacijsko-pridružitvenega procesa, kar predvideva sodelovanje med regijami, dobre sosedske odnose in polno sodelovanje z Mednarodnim sodiščem za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije;
3. poudarja, da lahko resne možnosti za članstvo držav Zahodnega Balkana v EU spodbudijo njihove državljane in vlade k temu, da se oddaljijo od regresivnega nacionalizma in sektaškega nasilja ter se usmerijo na prihodnje povezovanje s preostalim delom Evrope; poleg tega bi se s tem izboljšala relativno slaba podoba Zahodnega Balkana, ki prevladuje v EU zaradi nedavnih vojn in političnih sporov v zadnjih desetletjih, kar bo evropska podjetja spodbudilo k večjemu poslovanju s to regijo;
4. spodbuja Evropsko unijo, naj še naprej sodeluje z Zahodnim Balkanom, zlasti v tem politično občutljivem obdobju; opominja Svet in Komisijo, da oblikovanje "črne luknje" na Kosovu ne bo prineslo koristi niti EU niti Zahodnemu Balkanu; zato institucije EU poziva k dejavnemu sodelovanju, da bi preprečili zaostritev razmer;
5. meni, da je v okviru celotnega pristopa do Zahodnega Balkana nujno treba upoštevati razlike med državami v regiji, in sicer glede različnih ravni gospodarskega razvoja ter spoštovanja pravnega reda Skupnosti in pravil Svetovne trgovinske organizacije; zato poudarja, da je za vsako posamezno državo Zahodnega Balkana treba ubrati individualen pristop na njeni poti do članstva v Evropski uniji, ki med drugim temelji na izpolnjevanju kölnskih kriterijev ter pogojev in zahtev EU;

6. pozdravlja sporazume o poenostavitvi vizumskih postopkov in ponovnem sprejemu, ki so začeli veljati januarja 2008, ter pogovore o načrtih za postopno liberalizacijo vizumskega režima za države Zahodnega Balkana; meni, da je resnično treba izboljšati in vzpostaviti učinkovite carinske režime, da bi olajšali trgovinske tokove in zagotovili tesnejše gospodarsko, znanstveno, tehnološko in trgovinsko sodelovanje; pozdravlja sklep Komisije, da v okviru programov Erasmus in Mundus ponudi večje število štipendij za študente iz Zahodnega Balkana;

STO in CEFTA

7. poziva Komisijo in Svet, naj storita vse, da bi spodbudili boljšo vključitev Zahodnega Balkana v svetovni trgovski in gospodarski sistem, zlasti s pristopom k Svetovni trgovinski organizaciji tistih držav v regiji, ki še niso članice; z zadovoljstvom ugotavlja, da so Albanija, Hrvaška in Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija že članice Svetovne trgovinske organizacije; poudarja, da mora liberalizacija trgovine potekati skupaj z zmanjševanjem stopnje revščine in brezposelnosti, spodbujanjem ekonomskih in socialnih pravic ter spoštovanjem okolja;
8. poudarja, kako lahko sodelovanje med regijami in dobri sosedski odnosi spodbujajo gospodarsko rast te regije in poudarja glavno vlogo CEFTE v tem procesu; poudarja, da bi lahko CEFTA igrala pomembno vlogo tudi pri nadaljnjem vključevanju te regije v Evropsko unijo, in sicer s krepitvijo gospodarskih in trgovinskih odnosov med EU in Zahodnim Balkanom; zato meni, da CEFTA znatno prispeva k pripravljenosti držav Zahodnega Balkana na vstop v Evropsko unijo;
9. poziva vlade Zahodnega Balkana, naj globlje preučijo možnosti izvajanja ukrepov za večjo liberalizacijo trgovine na področjih, ki so bila doslej izvzeta, ter naj vzpostavijo mehanizme za sistematičen boj proti vsem kršitvam mednarodnih pravic intelektualne ali industrijske lastnine; vlade prav tako poziva, naj se prilagodijo pravnemu redu Skupnosti in si prizadevajo za odpravo vseh praks in ukrepov, ki omogočajo netarifne trgovinske ovire;

Pomoč EU in lastna odgovornost držav Zahodnega Balkana za reforme

10. podpira prizadevanja držav Zahodnega Balkana za reforme in regionalno sodelovanje s pomočjo instrumenta za predpristopno pomoč; poudarja, da so države Zahodnega Balkana same odgovorne za reforme; spodbuja države Zahodnega Balkana, naj prevzamejo odgovornost in oblikujejo dovolj ambicioznih projektov, tako da bi lahko uporabile razpoložljiva evropska sredstva, ter naj pri tem ne bodo preveč pasivne in odvisne od evropskih pobud;
11. poudarja vlogo regij pri gospodarskem in družbenem razvoju ter s tem pomen instrumenta za predpristopno pomoč (IPA) kot spremljevalnega sredstva tako v procesu demokratizacije, gospodarske in družbene preobrazbe ter usklajevanja z evropskimi standardi držav Zahodnega Balkana kakor tudi pri približevanju teh držav strukturam EU;
12. od Komisije in držav članic zahteva, naj za instrument za predpristopno pomoč namenijo dodatna finančna sredstva, ki so potrebna za razvoj projektov, usmerjenih v dejanske potrebe, ter naj zagotovijo učinkovito in osredotočeno pomoč na lokalni in regionalni ravni; poudarja pomen medosebnih projektov, ki so še posebno primerni za posredovanje dodane vrednosti Evropske unije lokalnemu prebivalstvu;

13. izraža zadovoljstvo nad dejstvom, da je ena od prednostnih nalog instrumenta IPA prispevati k razvoju institucionalnih in upravnih zmožnosti na Zahodnem Balkanu, in sicer tako na nacionalni kot tudi na regionalni ravni; spodbuja Komisijo, naj okrepi ta sklop dejavnosti, da bi tako spodbudila razvoj upravljanja, te države in regije pripravila na črpanje sredstev iz strukturnih skladov ter spodbudila njihovo prilagajanje evropskim standardom glede na njihov morebiten prihodnji pristop; poziva Komisijo, naj pri vzpostavitvi institucij zagotovi visoko stopnjo preglednosti in sprejme ustrezne ukrepe za preprečitev korupcije;
14. poziva Svet in Komisijo, naj v sodelovanju z mednarodnimi in regionalnimi organizacijami, ki se ukvarjajo z gospodarskimi vprašanji na Zahodnem Balkanu, v države iz regije napotijo strokovno usposobljeno osebje, ki bo nudilo gospodarsko in upravno tehnično pomoč, da bi okrepili lokalne javne strukture, vzpostavili učinkovitejše in raznovrstnejše ekonomske temelje ter izboljšali prodor lokalnih proizvodov na tuje trge, zlasti v EU;
15. predlaga državam članicam, naj državam Zahodnega Balkana ponudijo tako imenovane programe medvladnega sodelovanja kot posebno pomoč, usposabljanje in sektorsko svetovanje tem državam na področjih, ki jih izrecno navedejo organi držav Zahodnega Balkana; poudarja, da ti programi lahko igrajo pomembno vlogo pri izvajanju pravnega reda EU v regiji, istočasno pa državam Zahodnega Balkana dajejo možnost, da natančno določijo obliko potrebne pomoči;
16. poziva Komisijo, naj Parlamentu dovolj zgodaj v sprejetje predloži nove predloge za izredno proračunsko pomoč državam Zahodnega Balkana; poudarja, da bi morala biti nadaljnja finančna pomoč Zahodnemu Balkanu (in zlasti Kosovu) odvisna od oblikovanja celovitega in realističnega dolgoročnega načrta za gospodarski razvoj, pri čemer bi pomagale mednarodne finančne institucije;
17. meni, da igrajo lokalni in regionalni organi odločilno vlogo pri trajnostnem gospodarskem razvoju in krepitvi civilne družbe, saj s projekti, v okviru katerih se sklepajo partnerstva z akterji iz javnih in zasebnih sektorjev, uresničujejo prednostne cilje posameznih držav in Skupnosti;
18. poudarja pomen čezmejnega in mednarodnega sodelovanja za razvoj skupnih projektov in vzpostavitev trajnih vezi med samimi regijami Zahodnega Balkana ter med njimi in regijami držav članic; poleg tega poudarja, da tako sodelovanje ne prinaša le gospodarskih koristi, ampak ima tudi politične in človeške razsežnosti, saj se na ta način omogoča zблиževanje ljudstev in vlad ter se zagotavljata dolgoročna stabilnost in blaginja v tej regiji;
19. spodbuja regije EU, naj prevzamejo pobudo za izvedbo čezmejnih projektov z regijami Zahodnega Balkana, da bi vzpostavili tesno in dolgoročno sodelovanje na regionalni ravni ter na področju izmenjave izkušenj in dobrih praks v okviru evropskih omrežij regionalnega sodelovanja; meni, da bo okrepitev sveta za regionalno sodelovanje (RCC) spodbudila sodelovanje v regiji;

Ekonomska politika, promet in okolje

20. poziva države Zahodnega Balkana, naj v tesnem sodelovanju s Komisijo in drugimi ustreznimi mednarodnimi finančnimi institucijami prek stabilne davčne in monetarne politike utrdijo in povečajo svojo makroekonomsko stabilnost, ki je osnovni pogoj za trajnostno gospodarsko rast; dalje poziva države, naj s spodbujanjem načel preglednosti in odgovornosti ter dobrim upravljanjem v javnem sektorju pospešijo strukturne reforme,

zlasti na področju davčne politike, carine in uprave;

21. poudarja, da je treba zagotoviti večjo finančno pomoč za razvoj zasebnega sektorja in naložbe v infrastrukturo, med drugim prek krepitev sodelovanja z Evropsko investicijsko banko (EIB), Evropsko banko za obnovo in razvoj (EBOR) in drugimi mednarodnimi finančnimi institucijami;
22. meni, da je za gospodarski razvoj regije bistveno, da se ustvari ugodno naložbeno okolje, ter Komisijo in države Zahodnega Balkana poziva, naj si prizadevajo za stopnjevanje gospodarskih reform, tako da razvijejo strateške razvojne načrte za izvajanje naložbenih projektov, ki so pomembni za regijo kot celoto;
23. želi pohvaliti vlade Zahodnega Balkana za napredek, ki so ga dosegle na gospodarskem področju, pri čemer so ohranile makroekonomsko stabilnost; pozdravlja, da vlade izvajajo davčne politike in politike davčne discipline, ki so omogočile večje prilive v državni proračun;
24. poudarja pomembnost uresničevanja razvoja sodelovanja na področju energetike v regiji, zlasti pri razvoju obnovljivih virov energije, vzpostavljanja odprtih, zanesljivih in konkurenčnih trgov in izboljšanja splošnih pogojev za razvoj energetske infrastrukture v regiji, vključno s krepitvijo povezovalnih zmogljivosti med sosednjimi državami članicami EU in partnerskimi državami; poudarja, da je za doseganje tega cilja pomembna vloga Skupnosti za energijo;
25. meni, da je razvoj pristanišča na Reki izjemno pomemben projekt Evropske unije; verjame, da je v interesu Evropske unije, da se ta razvoj začne čim prej;
26. poudarja, da je varstvo okolja ključno za trajnostni razvoj Zahodnega Balkana; meni, da je bistveno, da Komisija in vlade držav Zahodnega Balkana spodbujajo stabilno okoljsko politiko in strategijo v skladu z okoljsko zakonodajo EU;
27. meni, da je pomembno, da države Zahodnega Balkana izvajajo načela evropske pomorske politike, in poudarja, da je treba v skladu z zakonodajo EU učinkovito in okolju prijazno uporabljati reko Donavo, saj je pomemben prevozni koridor in ponuja pomembne vire; s tega vidika podpira regionalne pobude v pripravi in organizacije (zlasti Mednarodno komisijo za zaščito reke Donave), ki si prizadevajo za varstvo okolja, boljše izkoriščanje prometa po celinskih plovniških poteh in višjo raven preprečevanja nesreč na reki Donavi;
28. opozarja, da je treba povečati trgovino s kmetijskimi proizvodi tudi s Hrvaško, tako da se bo lahko po priključitvi kar se da gladko prilagodila skupni kmetijski politiki;
29. opozarja na poseben geografski in strateški položaj te regije, ki je naravna tranzitna točka za trgovanje z blagom med Evropo in Azijo, zlasti s primarno energijo (surovo nafto in zemeljskim plinom); pozdravlja začetek izvajanja obsežnih podregionalnih prometnih projektov, kot je jugovzhodna os, ki bo olajšala realno vključitev držav Zahodnega Balkana v širše cevovodno omrežje za oskrbo z energijo, ki povezuje Evropsko unijo s Turčijo in državami Kavkaza; poziva Komisijo in države Zahodnega Balkana, naj zagotovijo zadostna finančna sredstva za posodobitev infrastrukture, s posebnim poudarkom na logističnem sektorju, in naj izpeljejo potrebne reforme, da bi sektor postal bolj konkurenčen in dinamičen;

30. poudarja, da je pri maloprodajnem trgovanju treba odpraviti ovire, ki onemogočajo konkurenčnejše trgovce s prehrabnenimi proizvodi, saj neučinkovitost trgovanja s prehrabnenimi izdelki evropske proizvajalce ovira pri poskusih prodora na trg;
31. poudarja, da je treba nameniti več podpore razvoju malih in srednje velikih podjetij na podlagi Evropske listine za mala podjetja, ki so jo podpisale vse države Zahodnega Balkana; poziva Komisijo in države članice, naj malim in srednje velikim podjetjem omogočijo dostop do strukturnih skladov EU in zagotovijo boljše financiranje projektov, povezanih z malimi in srednje velikimi podjetji; poziva Komisijo, naj vzpostavi institucionalni okvir za okrepitev sodelovanja med Skupnostjo in zasebnim sektorjem držav Zahodnega Balkana, kar bo zagotovilo ustrezno rabo sredstev Skupnosti;
32. poudarja, da je treba razširiti sodelovanje med Evropsko unijo in državami Zahodnega Balkan na področju izobraževanja in znanosti, kar bo vzpostavilo pogoje za stabilni gospodarski razvoj in rast v regiji ter tako spodbudilo vključevanje Zahodnega Balkana v skupno območje gospodarstva, znanosti in izobraževanja ter njihovo udeležbo na trgu dela v skladu z določbami in zahtevami EU;
33. glede na to, da je mednarodna finančna kriza dosegla Evropo in lahko posredno vpliva na trgovino in tuje naložbe na Zahodnem Balkanu, poziva Komisijo, naj spremlja dogajanje in po potrebi sprejme ustrezne ukrepe, da se zagotovi nemoteno nadaljevanje stabilizacijsko-pridružitvenega procesa, ki je pomemben dejavnik za stabilnost v regiji in je v interesu same Evropske unije;

Finančne storitve, carina ter boj proti organiziranemu kriminalu in korupciji

34. meni, da je za gospodarski razvoj držav v regiji bistvenega pomena korenita reforma bančnih in zavarovalniških sistemov, vzpostavitev učinkovitega sistema mikrokreditov ter boljša regulacija in nadzor dejavnosti bank, s čemer bi bili postavljeni temelji za postopno odpiranje finančnih trgov;
35. poziva države v regiji, ki imajo težave s korupcijo v javni upravi, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe za boj proti korupciji in za zagotavljanje boljšega in preglednejšega delovanja carin v skladu s standardi, ki sta jih je določili Evropska unija in Svetovna carinska organizacija;
36. poudarja potrebo po okrepitvi in zaostritvi carinske kontrole za boj proti tihotapljenju, ponarejanju in ropanju, saj takšne prakse poleg posledične izgube dohodka predstavljajo precejšnjo nevarnost za zdravje prebivalstva v Evropski uniji in v državah Zahodnega Balkana;
37. pozdravlja izboljšano poslovno okolje ter ukrepe za zmanjšanje pravnih in upravnih omejitev pri ustanavljanju podjetij; vendar izraža zaskrbljenost glede obstoja kartelov in zlorabe tržne moči, ki jo imajo tako imenovani tajkuni v nekaterih državah Zahodnega Balkana in družbe, ki prevladujejo na trgu; poziva vlade držav Zahodnega Balkana, naj okrepijo boj proti korupciji in razvijejo primerno konkurenčno politiko, v kateri bodo zajete tudi državne družbe;
38. poziva države Zahodnega Balkana, naj dorečejo politiko zaposlovanja in fiskalno politiko ter se tako soočijo s problemom brezposelnosti, relativno visokih plač in velikega obsega sive ekonomije;

39. poudarja, da je poštena in pregledna čezmejna regionalna konkurenca za javna naročila pomemben člen resnično integriranega regionalnega trga; poziva države Zahodnega Balkana, naj ocenijo, koliko lahko javna naročila prispevajo k stabilizaciji trajnostnega gospodarskega razvoja in vložijo še več truda v bolj integriran in dobro delujoč regionalni sistem javnih naročil, ki bo spoštoval načela nediskriminacije med domačimi in regionalnimi dobavitelji;

o

o o

40. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in zadevnim državam.